

ismail beşikçi

ijil hapis, on milyar para cezası

Alaattin BİLGİ *

Eski bir öyküdür: Hayata yeni veda eden bir kimseye, öte dünyaya varır varmaz, ahiretin sakinleri merakla sorar, "dünyada işler ne alemde?" diye. O da, gerisini siz anlayın gibilerden; "Bekri Mustafa kadı oldu!" yanıtını verir.

Bu ibretlik anektodu günümüze uyarlarsak bu yanıtı: "Şevket Kazan Adalet Bakanı oldu!" biçimine çevirmemiz mümkündür.

Aslında, Bekri Mustafa nedir ki? İçkiciliği ile ünlü bir halk adamı. Ya Şevket Kazan? Sivas'ta 37 pırl pırl insanımızı boğarak katleden katiller sürüsünün savunmanlığını üstlenen bir politikacı. Zaten bu Sivas olayı, bir çok toplumsal şiddet olayı gibi turnusol kağıdı türünden bir araç. Zamanın Sivas Belediye Başkanı Temel Karamollaoğlu -Sivas kıyımından sonra yandaşlarını, "gazanız mübarek olsun!" diye kutlayan kişi- şimdi milletvekili olarak TBMM'de; Tıpkı, K.Maraş ve Çorum olaylarının önemli aktörlerinden Muhsin Yazıcıoğlu'nun, milletvekili ve parti başkanı olması gibi. Bunlar toplumsal kırimdan sonra siyasi otorite tarafından ödüllendirilenlerden yalnızca iki örnek.

Ya daha dün, Ankara'da, Bahçelievler'de vahşice katledilen yedi gencin katil zanlısı olarak yıllardır arananlardan Abdullah Çatlı'yı, anlı şanlı bir "kahraman" olarak ilan eden bir Başbakan Yardımcısına ne demeli?

Öyle görünüyor ki, "niceliğin niteliğe dönüştüğü" günleri yaşıyor Türkiye. K.Maraş, Çorum, Sivas, Bahçelievler vb. toplu öldürümler ile birlikte B.Karafakioğlu, I.Kaftancıoğlu, N.Bulut... Doğan Öz, B.Cömert, U.Mumcu, M.Aksoy, B. Üçok, T.Dursun... Ve daha pek çok bireysel öldürümler, Susurluk kazasıyla nitel bir toplumsal kokuşma biçiminde ülkenin bir ucundan öteki ucuna yayılmasıyla sonuçlanmıştır.

Bu son olayla, devletin çetelerle, cinayet şebekeleri ile işbirliğinden de öte, iç içe geçtiği, yani bu gibi çete ve şebekelerin devleti önemli ölçüde ele geçirdikleri öne sürülüyor. Hal böyle olunca, bir kısmı yukarıda sayılan toplu ve bireysel cinayetlerin faillerinin

niçin ortaya çıkarılmadığı gerçeği de aydınlığa kavuşmuş oluyor.

Ancak, biz bu konu üzerinde fazla durmak niyetinde değiliz. Bunu zaten, -çoğu kez "rait-ing" gayretiyle- hemen her gün ve her an "şok!" haber ve açıklamalarla "başkentin ortasına bomba gibi düşen" demeç ve istifalar ile sevimli "medyamız fazlasıyla yerine getirmekte. Biz sadece bütün belirtileriyle artık niteliğe dönüşen toplumsal yozlaşmanın en kaba çizgileriyle bir özeti yaptık.

Sıradan vatandaşın, ne yapacağını ne düşüneceğini, neye karar vereceğini ve daha da önemlisi kime güveneceğini şaşırıldığı bu toplumsal karmaşa içinde biz bir olayı -günün medyatik deyimiyile- büyüteç altına alıp, adalet kavramını ne derece zedelediğimizi irdelemek istiyoruz.

Bu ülkede okur yazar olup da İsmail Beşikçi adını duymayan kalmamıştır sanırım. Beşikçi, 1939 Çorum/İskilip doğumlu; 1962 Ankara SBF çıkışlı, Erzurum Atatürk Üniversitesi sosyoloji asistanı iken, "Bir Göçebe Aşiretin Sosyal Organizasyonu" teziyle sosyoloji doktoru unvanını kazanmış (1967).

Bundan sonra Beşikçi için, 'ihbarlı', 'karalamalı' çetin bir dönem başladı. Bu arada "Doğu Anadolu'nun Düzeni /Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temelleri" başlıklı araştırmasının yayınlanması (1969) üzerine, 'karalama' kampanyası fiiliyata döküldü ve Beşikçi'nin üniversitedeki görevine son verildi.

Bununla da kalınmadı, 12 Mart darbesinin zamanla faşizme dönmesiyle Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemesi'nce 13 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Ve ancak 1974 yılında çıkarılan Genel Af Yasasıyla özgürlüğüne kavuştu.

Beşikçi'nin macerası burada bitmedi elbette; izleyen yıllarda yayınlanan yazı, makale, mektup mahkeme savunmaları ve kitaplarından ötürü, kimisi iki yıl, kimisi üç yıl kimisi de on yıl hapis, 5 yıl da sürgün cezalan

olmak üzere çeşitli cezalara çarptırıldı. Ve bu cezalarını, Toptaşı, Sakarya, İzmit, Çanakkale ve Gaziantep cezaevlerinde yatarak çekti. Ceza Yasası'ndaki ünlü 141/142 ve 163. maddelerin kaldırılması üzerine Beşikçi bir kez daha 1991 yılında tahliye oldu.

Beşikçi'nin yazma, fikirlerini kağıt üzerine dökme ve ardından cezaevine girme serüveni bu kez de 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasasıyla tanışmasıyla sürdü gitti.

Beşikçi hakkında 105 ayrı dava açılıyor. Ve kendisine yüz yılı aşan hapis cezası ve 10 milyarı aşan para cezası veriliyor! Ancak burada bir noktaya daha değinmek gerekir: Bir yazarın tek başına suç işlemesi neredeyse olanaksızdır. Mutlaka bir suç ortağına gereksinimi vardır; yoksa kitabını tek başına nasıl yayınlar? İşte İsmail Beşikçi'ye de yayıncı Unsal Öztürk suç ortaklığı ediyor. Yani kitaplarının gün yüzüne çıkmasına o aracılık ediyor. Ve bu eylemi için ona da 15 yıl hapis, 1 milyar para cezası veriliyor; bu kesinleşen cezası, Yargıtay'da 38 ay hapis cezası ile 1 milyar para cezası beklemede!

Burada bir an duralım ve takkimizi önümüze koyup düşünelim.

Yazımızın başında kısaca özetlediğimiz toplumsal ortamın oluşmasında, büyüteç altına aldığımız İsmail Beşikçi ile Unsal Öztürk'ün acaba ne ölçüde katkıları olmuştur? Öyle ya, bu iki zata adalet tarihinde rekor sayılabilecek hapis ve para cezaları verildiğine göre bunun toplumsal bir dayanağı olması gerekir. Yani, Beşikçi ile Öztürk yedi geni evlerinde kısırtıp vahşice katleden bir çeteye öncülük mü etmişlerdir; ya da 37 aydını bir otele hapsedip cayır cayır bir gürüha alkış tutup onların savunmanlığını mı yapmışlardır? Yoksa, orduya ya da polise kayıtlı silahları ele geçirerek faili meçhul cinayetlerde tetikçilik mi etmişlerdir? Yoksa, ormanları ateşe verip ülkeyi çölleştiren, köyleri göçürüp bölgeyi insansızlaştıran, hayvanları kınma uğratıp mezarları ıssızlaştıran ve bu koşulların sonucu kentlerde yığılıp sefil ve perişan olan insanları bu işler acısı halinden mi sorumludurlar?

Hayır, Beşikçiyle Unsal böylesi pisliklerle suçlanıyorlar; onların bütün suçu, birisinin yazdığı kitaplarda düşüncelerini açıkça tartışmaya açması, diğerinin suçu ise bu kitapları yayınlaması. Kaldı ki, bu kitaplar daha piyasaya çıkmadan - yani okurun eline geçmeden- toplatıldığı için taşıdığı fikirler tartışılmadığı gibi kamuya ulaşmamıştır bile!

imdi, bütün bunlardan şöyle bir sonuç çıkarmak acaba ussal olur mu diye düşünülebilir. İlkemizde, cinayet işleme özgürlüğü, memleketi insanıyla birlikte tahrip etme özgürlüğü vardır ama, fikir ve düşünce özgürlüğü yoktur! Böyle saçma ve insanın doğasına aykırı şey olabilir mi? Politikacı diye ortaya çıkıp devlete el koyan kimselerin böyle bir hakkı olabilir mi?

Biz, hiçkimseye hiç bir kurum veya kuruluşa böyle bir hakkın verilemeyeceğini düşünüyoruz. Ve özellikle **ELİ KALEM TUTAN İNSANLARA SESLENİYORUZ:** Nobel'e aday gösterilecek kadar üne kavuşmuş bir yazar, bir konu üzerinde düşüncelerini belirttiği için suçlandığı zaman ona arka çıkmak, bildiriler yayınlamak, toplu gösterilerde bulunmak elbette doğaldır ama, biraz işin

67

kolayına kaçırmaktır, haydi şimdi kendimizi kanıtlama zamanıdır. Sözkonusu olan, YAZ yıl hapis cezasına çarptırılan bir yazar ile onlarca yıl hapsedilecek olan bir yayıncıdır.

Şu anda İsmail Beşikçi ile suç ortağı(!) Unsal Öztürk, Bursa Özel Tıp Cezaevinde sessiz sedasız verilen cezayı çekmekte ve belki de sırt sırta verip aynı ranzayı paylaşmaktadırlar. Ayrıca bunların, aileleri ile birlikte ekonomik olarak köklerinin kazınması için milyarlarca liralık para cezaları vardır. Para cezasını ödemeye güçleri yetmeyenlerin, beher günü onbin liradan sayılmak üzere bu para cezaları hapis cezasına çevrilmektedir. Nitekim Unsal Öztürk, kesinleşen hapis cezasını tamamlamış ve şimdi günlüğü on bin liradan bir milyar lirayı ödemek üzere ikametlerine ayrılan Bursa Cezaevi'nde istirahatine devam etmektedir! Selim Edes, Engin Civan gibi örnekleri düşünürsek, bu kara mizahın simsiyah bir batağa dönüştüğünü de farkederiz. Bunun için diyorum ki: Güçlüye arka çıkıp, güçsüzü, bilmezden, duymazdan görmezden gelmek gerçek aydına yakışmayan bir tutumdur; yasal yollardan yapılacak çok şey vardır. Bu sınav köprüsünden geçerken ak koyun -kara koyun kendini belli edecektir.